

Kommunal- og distriktsdepartementet

Avdeling for urfolk og nasjonale minoriteter

hanne.lauveng@kdd.dep.no

1. februar 2022

Angående referat fra Kontaktforum

Vi synes referatet er mangelfullt.

Vi fører opp følgende protokolltilførsel:

Departementet innledet kontaktforumet med et forbud mot lyd- og filmopptak. Det var også iverksatt et presseforbud i praksis. Begrunnelsen som ble gitt var at dette var for å beskytte representantene for de nasjonale minoritetene.

Representantene for de nasjonale minoritetene uttrykte klart og tydelig at forbud mot opptak og pressens tilstedeværelse var nok mer for å beskytte departementet.

Presse- og opptaksforbud ble derfor opphevet fra den andre dagen av kontaktforum og for fremtidige kontaktforum.

Statssekretæren tok opp at hets og netthets som viktige temaer. Dette ble avvist som viktig for de nasjonale minoritetene på kontaktforum.

Statssekretæren bebudet at man kan se frem til resultatet av jobben til Sannhets- og forsoningskommisjonen.

Kvensk Finsk Riksforbund poengterte fra talerstolen følgende:

Dette er første gang at Bjørnar Seppola ikke er på kontaktforum.

Departementet fortsetter med forfalskingen av historien til kvener og finner i Norge.

Stortingsmeldingen om Nasjonale minoriteter i 2000 inneholdte et sammendrag på finsk. Den hadde også mer detaljerte statistikker på antallet elever som tok finsk i grunnskolen på den tiden.

Stortingsmeldingen i 2020 inneholdte ingen gode statistikker på antallet elever i skolen som tar finsk. Og, ikke noe sammendrag på verken finsk eller andre minoritetsspråk.

Vi presenterte vår «Visjon 2041»: Målet om å ha 2041 elever i grunnskolen i år 2041 som tar finsk på skolen. Fra 2001 har elevtallet som tar finsk sunket fra 1073 til 443 elever i 2021. Nå har 421 elever i barneskolen finsk og 22 kvensk. 19 elever i videregående tar finsk, ingen kvensk.

Vi beregner at vi må ha minst rundt 2000 elever i grunnskolen for å kunne ha et bærekraftig finsk språk i Norge. Dette er tallet som gjør at vi er i stand til å utdanne nye lærere i det antallet som behøves fra egne rekker. Tallet kan sammenlignes med antallet elever som tar nordsamisk i dag- ca. 2300.

Antallet elever som har finsk på skolen er en av få målbare statistikker som viser hva departementet oppnår med sitt arbeid. Altså at man i realiteten ikke har klart å få til noe som helst.

Vi anmodet departementet å iverksette en prosess der man avvikler det kvenske språkprosjektet, da den genuine interessen for å lære språket er svært lav i grunnskolen.

Vi refererte til det faktum at finsk, og skoltesspråket, ble fjernet fra listen over minoritetsspråk i Norge på Europarådets liste den 28. april i 2020. En liten uke før forslaget til den nye språkloven ble presentert av regjeringen. Vi har enda ikke fått en redegjørelse for hvem som har gjort dette og hvorfor dette har skjedd.

Hovedformålet med språkloven er å redde det norske språket. Det vi vet med sikkerhet, 99%, er at det finske og det norske språket vil bestå.

Vi tok opp flere, her nevnes et konkret eksempel på myndighetenes forskjellsbehandling av kvener/norskfinner og samer. Samiske kulturminner kan oppnå automatisk fredning dersom de er fra 1917 eller eldre. Det tilsvarende årstallet for kvener og alle andre er 1537. Denne 380 års diskrimineringen går spesielt utover kvenske kulturminner, fordi man klassifiserer kvenske kulturminner som samiske kulturminner, fordi da kan man få ressurser til å ta vare på kulturminnene.

Noen sluttbemerkninger

Vi foreslår at departementet engasjerer eksterne protokollførere for fremtiden.

Vi ble ikke oppført som høringsmottaker i forbindelse med den nye Opplæringsloven.

I forbindelse med krigen på Balkan på 1990-tallet og sine erfaringer derfra, uttrykte Torvald Stoltenberg en svært stor skepsis mot enhver form for forskjellsbehandling basert på etnisitet.

Balkankrigen var grusom. Etnisk rensing forrette.

Rammekonvensjonen og jobben med nasjonale minoriteter har sitt utspring i kjølvannet av krigen på Balkan.

På tross av dette.

Nå har man avviklet avdelingsnavnet SAMI, etter ønske fra oss. Men, det nye er hakket verre. Man innfører nå begrepet urfolk i flere sammenhenger. Man bereder grunnen for å kunne bruke «urfolk» som en egen juridisk anførsel, at noen er viktigere enn andre, og dette er farlig.

Mvh,

Rune Bjerkli

Kvensk Finsk Riksforbund

-generalsekretær-